

Васпитање позитивном дисциплином

Да ли сте се питали како можете градити снажне и здраве односе са децом, а да притом научите дете све што мислите да је важно. Да ли сте за кажњавање или пак за попустљивост? У првом случају дисциплина је загарантована, а у другом дете ради шта жели и нема дисциплине.....Како постићи баланс између дисциплине и дечије слободе. Одговор се крије у позитивној дисциплини. Позитивна дисциплина се вежба тако што се пружа блискост и структура, и врло је важно прилагодити блискост и структуру развојном узрасту детету.

Позитивна дисциплина се вежба коришћењем следећих принципа:

1. Утврдити дугорочне циљеве-шта је то што желите за своје дете у будућности.

Да бисмо на примеру објаснили васпитањебусмерено на дугорочне циљеве, хипотетички ћемо вам навести ситуацију, у којој ћете ви и ваше дете играти главне улоге. Замислите, доводите дете у вртић, детету треба времена да се преизује...споро је, а ви притом журите на посао, шта ћете урадити? Пожуркиваћете дете, викати, постаћете фрустрирани. Јер вам је у том тренутку фокус на краткорочном циљу, а то је да не закасните на посао. А шта је са вашим дугорочним циљем, да дете буде учтиво. Деца највише и најбрже уче по моделу, а уколико будете викали, директно ћете учити дете да се у следећој ситуацији која буде захтевала стрпљење не понаша на учтив начин, већ да се гура, псује или пак виче, или да себе назива погрдним именима, или пак другаре који се налазе у истој или сличној ситуацији.

Начин на који се понашамо у краткорочним ситуацијама је модел за дете. Оно учи како да се носи са стресом гледајући како ми то радимо. Родитељи често реагују на краткорочне фрустрације на начин који блокира њихове дугорочне циљеве. Сваки пут када реагујемо на такав начин учимо га управо супротно од онога шта желимо и пропуштамо могућност да га научимо на бољем начину.

2. Промените приступ и начин решавања изазовних ситуација и сукоба, тако да се у потпуности искључи кажњавање.

Васпитање које се гради на кажњавању детета, ствара лажни ауторитет и дисциплина је доминантна, а уједно се манипулише страхом. Дете престаје са неким понашањем да би избегло казну, а не зато што је свесно да је то неприхватљиво понашање. Казна може обесхрабрити и повредити децу, она смањује њихово самопоуздање, и може им озбиљно наудити у психичком и физичком смислу.

Ево једног примера. Поставили сте циљ да ваше дете буде одличан ђак, али га кажњавати сваки пут када добије мању оцелу од петице. Дете на овај начин развија страх од казне и развија лошу слику о себи (мањак вере у себе), али развија манипулативне технике добијања одличне оцелу (преписује, лажира тест, мења тестове). Чак и да не развије овај вид понашања, створиће лошу слику и представу о учењу, и учиће за оцелу, а не за знање. На овај начин добре су шансе да сте осудили будуће школство вашег детета.

3. Будите нежни и подржавајући али успоставите правила у свим интеракцијама са дететом

Правила су породична ствар и треба да важе за све, а родитељи треба да буду узор за њихово поштовање.

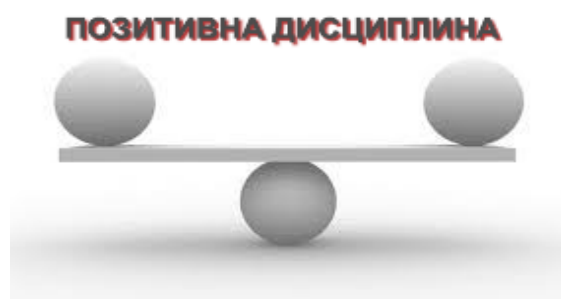
Рецимо, ограничавате слаткише детету, и циљ вам је да ваше дете развије здраве навике, да не уноси превелику количину шећера. Док ви притом прескачете доручак и уместо пржених јаја, која дајете вашем детету, грицкате чоколаду...

Будите позитиван модел и водич, и нека правила буду ту како би штитила, а не да спутавају физички и психолошки интегритет детета. Правила морају бити једноставна и за све разумљива, и потребно их је формулисати јасно са децом.

4. Потрудите се да разумете како дете мисли и како се осећа у различитим ситуацијама.

Врло важно је да разумете, како дете разуме и како се осећа поводом одређених ситуација.

Уколико се родитељи сваке године буду свађали око организације дечијег рођендана, дете ће разумети да је његов рођендан терет за родитеље, проћи ће кроз фазу мисли и осећања да њега родитељи не воле, и да његов рођендан представља нешто лоше, што увек посвађа родитеље.

Дете најбоље учи када зна шта се од њега очекује, важно је успоставити баланс топлине и контроле, љубави и јасних правила. Границе у васпитању би требало да буду полупропустљиве, да се граде на осећају блискости и љубави, јер то је једини пут до усвајања дугорочних вредности.

Марија Ристић, стручна сарадница-педагошкиња